

Õigusteaduskonna vilistlaste küsitlus

2019

Oktoober

TARTU ÜLIKOOL
RAKE

Tartu Ülikooli õigusteaduskonna vilistlaste küsitlus

Tartus 2019. aastal

Vilistlaste küsitluse koostas ja tellis Tartu Ülikooli õigusteaduskond. Küsitluse korraldas Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE.

UURINGU AUTORID:

Aivi Themas, Tartu Ülikool RAKE

Carl-Martin Keerberg, Tartu Ülikool RAKE

Korraldajad tänavad kõiki küsitlusele vastanud vilistlasi, kes leidsid aega anda tagasisidet õigusteaduskonna õppele ja kirjeldada valdkonnas töötamisel vajalikke teadmisi ja oskusi.

RAKE

RAKE on võrgustikutüüpi rakendusuringute keskus. Meie missioon on edendada teadmisel põhinevat otsustamist Eesti ühiskonnas. Lisaks RAKE meeskonnale kaasame kõrgeima kvaliteedi tagamiseks oma uuringutesse valdkondlikke eksperte nii Tartu Ülikoolist kui vajadusel ka väljastpoolt. RAKE võrgustikust leiab nii sotsiaalteadlasi kui meditsiini-, loodus-, tehnika- ja humanitaarteaduste valdkonna esindajaid.

KONTAKTANDMED:

Lossi 36, 51003, Tartu
rake@ut.ee
<http://skytte.ut.ee/et/rake>

ISBN on 978-9985-4-1173-5 (pdf)

SISUKORD

TAUST	6
TULEMUSED.....	7
1.1. RAHULOLU.....	7
1.2. ÕIGUSALASED TEADMISED	8
1.3. ÜLDOSKUSED	16
1.4. KONTAKT ÕIGUSTEADUSKONNAGA	18
KOKKUVÕTE	19

TAUST

Küsitlusel oli kaks eesmärki: 1) tõhustada infovahetust ja koostööd vilistlastega, 2) koguda vilistlastelt tagasisidet õigusteaduskonnast saadud teadmiste ja oskuste kasutamise kohta praeguses töös. Küsitlusega kogutud infot kasutatakse õppekavade arendamisel, et õigusteaduskonna lõpetanute teadmised ja oskused vastaksid paremini nii praeguse kui tuleviku tööturu nõuetele.

Veebiküsimustikus oli kokku 15 küsimust, millele oli võimalik vastata eesti keeles.

Küsitlusele vastas 488 õigusteaduskonna vilistlast.

44% vastanutest lõpetas õigusteaduskonna aastatel 2010–2019.

Arvestades Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas lõpetatud kõrgeimat õppeastet oli vastanute hulgas 86% magistrikraadiga, 10% bakalaureusekraadiga ja 4% doktorikraadiga vilistlast. Kusjuures õigusteaduskonnas nii bakalaureuse kui magistrikraadi omandanud oli 27%, ainult magistrikraadi omandanud 59% ja ainult bakalaureusekraadi omandanud 10%.

480 ehk 98% vastanutest töötas küsitluse ajal, neist 98% õigusega seotud ametikohal.

4% vastanutest jagas end mitme töökoha vahel.

Vastanutes 33% töötas advokaadibüroos, 20% kohtus, 14% ministeeriumis, ametis või muus riigiasutuses ja 10% prokuratuuris. Ülejäänud 26% vastajatest töötasid õigus- või notaribüroos, kohalikus omavalitsuses või muus ettevõttes.

TULEMUSED

1.1. Rahulolu

Küsitlusele vastanud vilistlased **on rahul** Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas **omandatud kõrgharidusega** (96%), **valitud erialaga** (97%), **tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisena** (95%) ning **tulevad enda hinnangul oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime** (99%). Võrreldes bakalaureuse- ja magistrikraadiga vastanute vastuseid selgub, et õigusteaduse magistrikraadiga vastanud on võrreldes bakalaureusekraadiga vastanutest sagedamini rahul omandatud kõrgharidusega (osakaal vastavalt 97% ja 91%, hii-ruut statistik, $p=0,04$) ning tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisemana (osakaal vastavalt 98% ja 89%, hii-ruut statistik, $p<0,01$). Samas rahulolu eriala valikuga ning praeguse tööga toimetulekul bakalaureuse- ja magistrikraadiga vastanute hulgas ei erinenud.

Küsitlusele vastanud on rahul õigusteaduskonnas omandatud kõrgharidusega ja valitud erialaga, nad tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisena ja tulevad praeguses töökohas tööalaselt hästi toime.

1.2. Õiguslased teadmised

Mida kauem oli vastajal Tartu Ülikooli õigusteaduskonna lõpetamisest möödunud, seda sagedamini tundus talle, et oma praeguste tööülesannete täitmisel läheb vaja selliseid õiguslaseid teadmisi, mida ülikoolis õppides ei saanud. Lõpetamisjärgsel ajal on paljude vastajate hinnangul muutunud nii õigussüsteem kui seadusandlus. Samas olid mitmed vastajad ühel meelel, et õigusteadust ei saagi lõpuni ja igas valdkonnas ülikoolis selgeks õpetada, sest tegemist on pidevalt muutuva valdkonnaga, kus töötades on tähtsal kohal elukestev õpe ja enese täiendamine spetsiifilisemates õigusvaldkondades.

70% vastanutest tundis, et vajab oma praegusel töökohal teadmisi, mida ülikoolis õppides ei saanud, sest õigussüsteem ja seadusandlus on muutunud.

Kõige sagedamini vajavad praegusel töökohal õpitust erinevaid või uusi õiguslaseid teadmisi **advokaadibüroos** töötavad vastanud (uusi teadmisi vajab 78% vastanutest) ja neist harvem **prokuratuuris** (57% vastanutest) või muus valdkonnas õigusega seotud ametikohal töötavad vastanud (65%)¹.

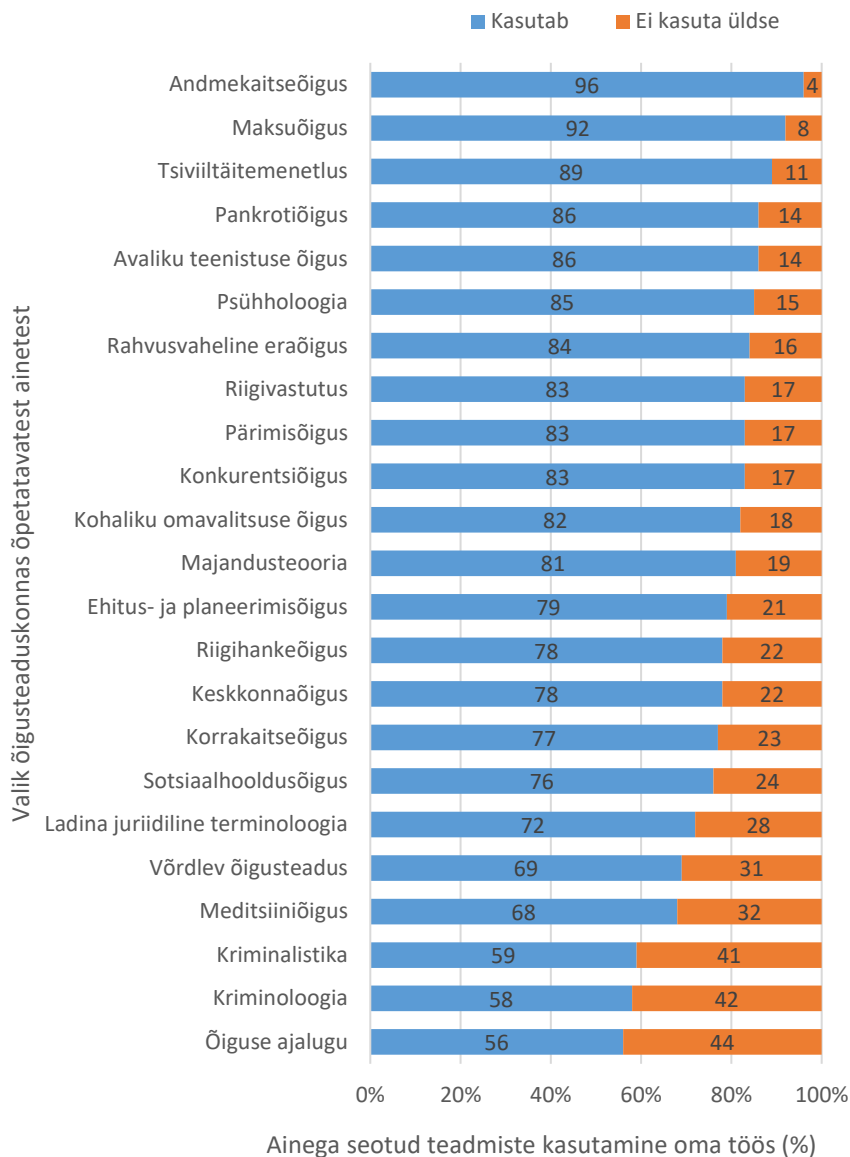
Paljude vastanute jaoks on pärast lõpetamist muutunud kogu õigusmaastik ning vajalikud teadmised spetsiifilistes õigusvaldkondades on kogutud töö käigus. Siiski märkisid vastajad mitmeid õigusvaldkondi, mida töös läheb vaja põhjalikumalt või praktilisemas võtmes, kui õpingute käigus saadud teadmised võimaldavad, näiteks andmekaitse, asjaõigus, autoriõigus, ehitusõigus, Euroopa Liidu õigus, finantsõigus, haldusõigus, intellektuaalomandi õigus, IT-õigus, karistusõigus, keskkonnaõigus, konkurentsiõigus, lepinguõigus, maksuõigus, normitehnika, pankrotiõigus, ehitus- ja planeerimisõigus, rahvusvaheline õigus, riigiabi, riigihankeõigus, tsiviilkohtumenetlus, võlaõigus ja äriõigus.

Osad vastajad tunnevad töötades puudust praktilistest õiguslastest oskustest, nt oskus leida õigusaktide vahelisi seoseid; oskus koostada menetlusedokumente (sh kohtulahendit), menetlusstrateegiat, lepinguid; oskus kirjutada seaduse tekste ja seletuskirju; avaliku ja kohtus esinemise ning argumenteerimise oskus.

Küsitluse jaoks valiti välja mõned õigusteaduskonnas õpetatavad kohustuslikud ja valikained ning paluti vilistlastel kümnepalli skaalal hinnata, kas ja kuivõrd nad neid ülikoolist saadud teadmisi oma praeguses töös kasutavad (joonis 1). Suur osa vastajatest kasutab oma töös paljude erinevate õigusvaldkondade teadmisi, kõige rohkem andmekaitseõigust, maksuõigust, tsiviiltäitemenetlust,

¹ Advokaadibüroos töötavate vastanute hinnangul on neil võrreldes prokuratuuris või muus valdkonnas töötavate vastanutega sagedamini vaja õiguslaseid teadmisi, mida õigusteaduskonnas õppides ei saanud. Hii-ruut statistiku olulisustõenäosus oli mõlemal juhul väiksem kui 0,05.

pankrotiõigust, avaliku teenistuse õigust ning psühholoogiat (neid kasutas enam kui 85% vastajatest) ning kõige vähem kriminalistikat, kriminoloogiat ja õiguse ajalugu (kasutab vähem kui 60% vastanutest).

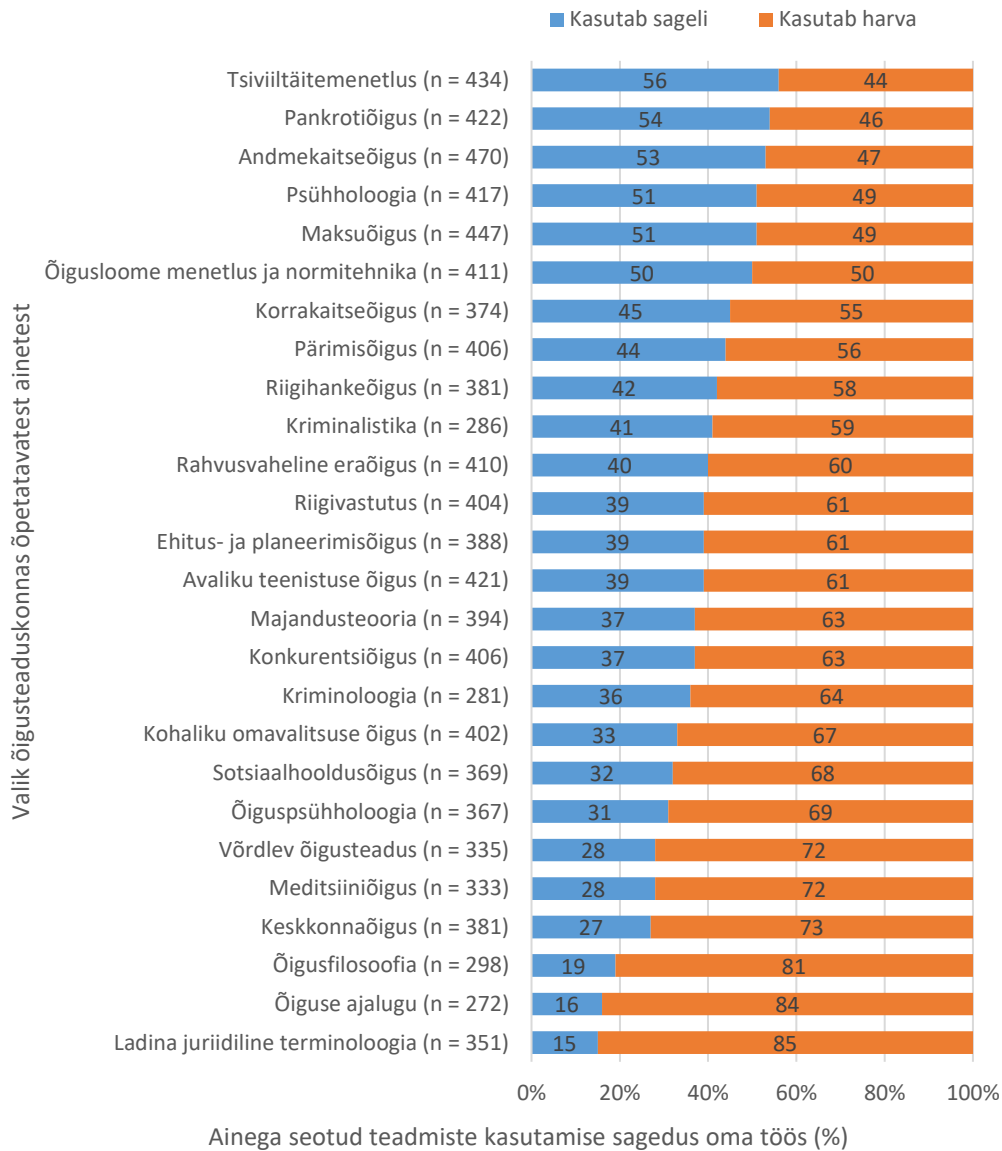

JOONIS 1. Õigusteaduskonnas õpetatavate ainetega seotud teadmiste kasutamine oma praeguses töös (%; n=488)

Palusime vilistlastel hinnata ka õigusteaduskonna õppeainetega seotud teadmiste kasutamise sagedust oma igapäevatoos. Ligikaudu pooled vastanutest kasutavad oma praeguses töös sageli² teadmisi *tsiviiltäitemenetlusest, pankrotiõigusest, andmekaitseõigusest, psühholoogiast,*

² Sageli kasutavad teadmisi need vastajad, kes 10-pallisel skaalal märkisid kasutamise sageduseks kuus kuni kümme palli ning harva need vastajad, kes 10-pallisel skaalal märkisid kasutamise sageduseks üks kuni viis palli.

maksuõigusest ning õigusloome menetlusest ja normitehnikast. Üsna harva leiavad igapäevatoos kasutamist teadmised õigusfilosoofiast, õiguse ajaloo ning ladina juriidilisest terminoloogiast (joonis 2).

JOONIS 2. Õigusteaduskonnas õpetatavate ainetega seotud teadmiste kasutamise sagedus oma praeguses töös (% neist, kes vastava ainega seotud teadmisi oma töös kasutab)

Teadmiste kasutamise sagedus sõltub teatud ainete puhul vastava õigusteaduskonna *lõpetamise aastast, lõpetatud õppeastmest* ja praegusest *töökohast* (tabel 1).

ÜLDISTATUD TULEMUSED

Järgmises tabelis (tabel 1) esitame ülevaate, milliste õigusteaduskonna õppeainetega seotud teadmiste kasutamise sagedus erines statistiliselt oluliselt vastaja kõrgeima lõpetatud õppeastme, lõpetamise aja või praeguse töökohta alusel. Lahtri taustavärv aitab vastajate rühmi visuaalselt eristada ning kriips lahtris tähistab olukorda, kus vastuste jaotus nendes rühmades statistiliselt ei erinenud. Juhul, kui mõnda rühma pole tabelis nimetatud, siis tema vastuste jaotus teistest rühmadest statistiliselt ei erinenud.

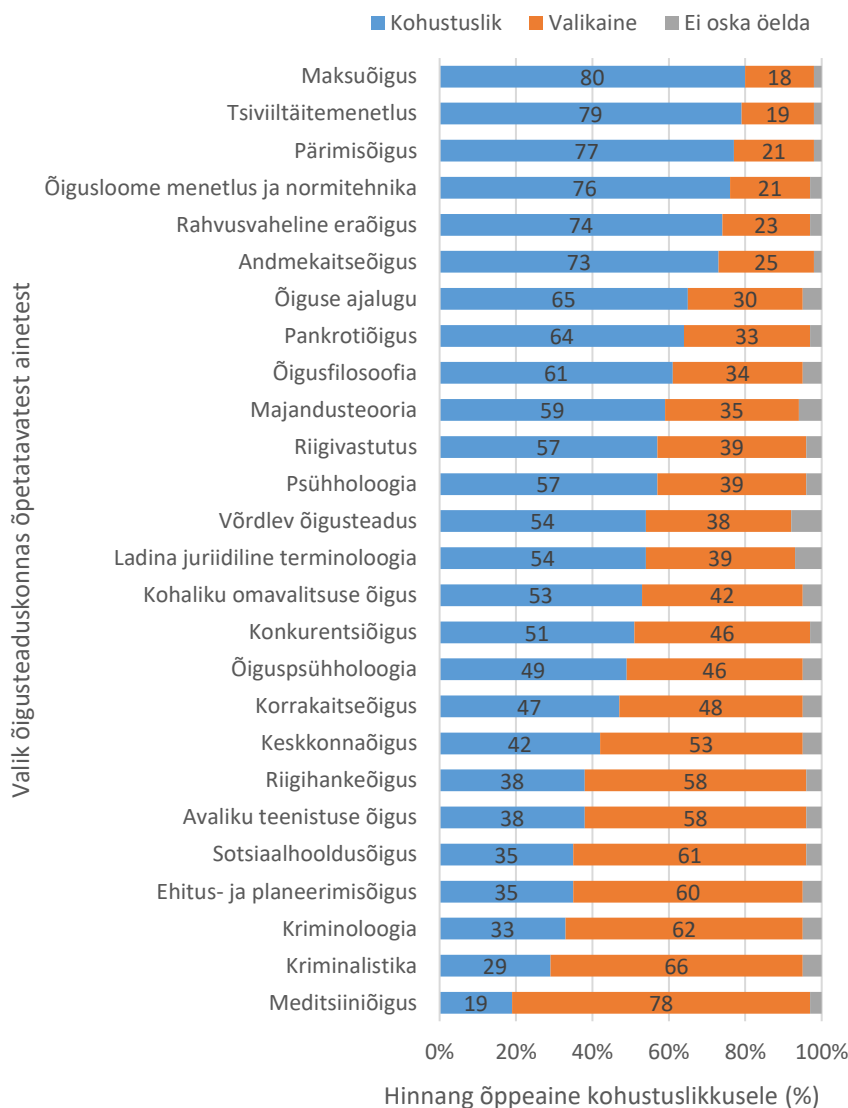
Näiteks **võrdlevat õigusteadust** kasutavad oma praeguses töös sagedamini doktorikraadiga ja harvem magistri või bakalaureusekraadiga vastanud; need vastajad, kes lõpetasid õigusteaduskonna 1990-tel või 2000-tel aastatel kasutavad neid teadmisi praegu sagedamini kui 2010-tel lõpetanud vastajad. Vastanute praegust töökohta arvestades kasutavad võrdlevat õigusteadust sagedamini riigi- või muus asutuses töötavad vastajad ning nendega võrreldes harvem kohtus, advokaadibüroos või prokuratuuris töötavad vastajad.

TABEL 1. Õigusteaduskonnas õpetatavate ainetega seotud teadmiste kasutamise sageduse erinevused vastavalt vastaja lõpetatud õppeastme, lõpetamise aja ja praeguse töökohta alusel (esitatud on ainult statistiliselt oluliselt erinevad tulemused)

	Õppeaste		Lõpetamise aeg		Töökoht	
	Pigem sageli	Pigem harva	Pigem sageli	Pigem harva	Pigem sageli	Pigem harva
Andmekaitseõigus	-	-	-	-	prokuratuur	kohus
					riigiasutus	advokaadibüroo
					muu asutus	
Avaliku teenistuse õigus	-	-	-	-	riigiasutus	kohus
					prokuratuur	advokaadibüroo
					muu asutus	
Ehitus- ja planeerimisõigus	-	-	1990	2010	advokaadibüroo	kohus
			2000			prokuratuur
						riigiasutus
Keskonnaõigus	-	-	1990	2010	-	-
			2000			
Kohaliku omavalitsuse õigus	-	-	1980	1990	riigiasutus	kohus
			2000	2010	muu asutus	advokaadibüroo
Konkurentsiõigus	-	-	-	-	-	-
Korraldusõigus	-	-	-	-	kohus	prokuratuur
					advokaadibüroo	riigiasutus
					muu asutus	
Kriminalistika	-	-	-	-	prokuratuur	kohus
						advokaadibüroo
						muu asutus
Kriminoloogia	-	-	-	-	prokuratuur	kohus
						advokaadibüroo
						muu asutus
	-	-	1980	2000	prokuratuur	advokaadibüroo

	Õppeaste		Lõpetamise aeg		Töökoht	
	Pigem sageli	Pigem harva	Pigem sageli	Pigem harva	Pigem sageli	Pigem harva
Ladina juriidiline terminoloogia			1990	2010		muu asutus
Majandusteooria	-	-	-	-	advokaadibüroo	kohus
					prokuratuur	riigiasutus
Maksuõigus	-	-	1990 2000	2010	-	-
Meditšiiniõigus	-	-	-	-	-	-
Pankrotiõigus	-	-	-	-	kohus	riigiasutus
					advokaadibüroo	muu asutus
Psühholoogia	-	-	1980 1990	2010	prokuratuur	kohus
					muu asutus	advokaadibüroo
Pärimisõigus	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
					muu asutus	prokuratuur
						riigiasutus
Rahvusvaheline eraõigus	-	-	-	-	kohus	prokuratuur
					advokaadibüroo	riigiasutus
					muu asutus	
Riigihankeõigus	-	-	2000	1980 2010	prokuratuur	kohus
					riigiasutus	
					muu asutus	
Riigivastutus	-	-	-	-	prokuratuur	advokaadibüroo
					riigiasutus	
Sotsiaalhooldus-õigus	-	-	1980 1990 2000	2010	kohus	advokaadibüroo
						prokuratuur
						riigiasutus
Tsiiviiltäitemenetlus	-	-	-	-	kohus	prokuratuur
					advokaadibüroo	riigiasutus
Võrdlev õigusteadus	dok	bak	1990	2010	riigiasutus	kohus
		mag	2000		muu asutus	advokaadibüroo
						prokuratuur
Õiguse ajalugu	dok	bak	-	-	-	-
		mag				
Õigusfilosoofia	dok	bak	1990	2010	-	-
		mag	2000			
Õigusloome menetlus ja normitehnika	-	-	-	-	riigiasutus	advokaadibüroo
					muu asutus	
Õiguspsühholoogia	-	-	-	-	prokuratuur	kohus
						advokaadibüroo
						riigiasutus
						muu asutus

Palusime vilistlastel oma (töö)kogemuse põhjal hinnata, millised õigusteaduskonnas õpetatavate ainete seotud teadmised peaksid olema kohustuslikud igale õigusteaduskonna lõpetanule ning millised teadmised võiks saada valikainest, et need vastaksid tööturu nõudmistele. Enam kui 70% vastanud vilistlaste hinnangul peaksid kõik õigusteaduskonna lõpetanud kohustuslikuna õppima maksuõigust, tsiviiltäitemenetlust, pärimisõigust, õigusloome menetlust ja normitehnikat, rahvusvahelist eraõigust ning andmekaitseõigust (joonis 3). Enam kui 60% vastanutest arvas, et ehitus- ja planeerimisõigust, sotsiaalhooldusõigust, kriminoloogiat, kriminalistikat ning meditsiiniõigust võiks õppida valikainena

JOONIS 3. Vastanute hinnang õigusteaduskonnas õpetatavate ainete õpetamisele kohustusliku või valikainena (%; n=488)

See, kas õpetatav aine peaks olema kohustuslik või valikuline, sõltus teatud ainete puhul vilistlaste õigusteaduskonnas lõpetatud **kõrgeimast õppeastmest** (bakalaureus, magister, doktor), **lõpetamise ajast** (1980dad, 1990dad, 2000dad, 2010dad), vilistlaste praegusest **töökohast** (kohus,

advokaadibüroo, prokuratuur, riigiasutus, muu asutus) või sellest, kui **sageli** vilistlane vastava ainega seotud teadmisi oma **praeguses töös kasutab** (kasutamise sagedus 10-pallisel skaalal).

ÜLDISTATUD TULEMUSED

Järgmises tabelis (tabel 2) esitame ülevaate, milliste õigusteaduskonna õppeainete õpetamisel kohustusliku või valikainena vastajate vastused kõrgeima lõpetatud õppeastme, lõpetamise aja või praeguse töökohta alusel statistiliselt oluliselt erinesid. Lahtri taustavärv aitab vastajate rühmi visuaalselt eristada ning kriips lahtris tähistab olukorda, kus vastuste jaotus nendes rühmades statistiliselt ei erinenud. Juhul, kui mõnda rühma pole tabelis nimetatud, siis tema vastuste jaotus teistest rühmadest statistiliselt ei erinenud.

Näiteks **ehitus- ja planeerimisõiguse** õpetamist pigem kohustusliku ainaena pooldavad sagedamini magistrikraadiga vastanud ning pigem valikainena bakalaureusekraadiga vastanud. Lõpetamise aega arvestades hindavad aine õpetamist pigem kohustuslikuna 2000-tel aastatel lõpetanud ning valikainena teised vastanud. Vastanute praegust töökohta arvestades pooldavad ehitus- ja planeerimisõiguse õpetamist pigem kohustusliku ainaena advokaadibüroos ja kohtus töötavad vastanud ning pigem valikainena prokuratuuris, riigiasutuses või muus asutuses töötavad vastanud.

TABEL 2. Vastanute hinnang õppeainete õpetamisele kohustusliku või valikainena lõpetatud õppeastme, lõpetamise aja või praeguse töökohta alusel (esitatud on ainult statistiliselt oluliselt erinevad tulemused)

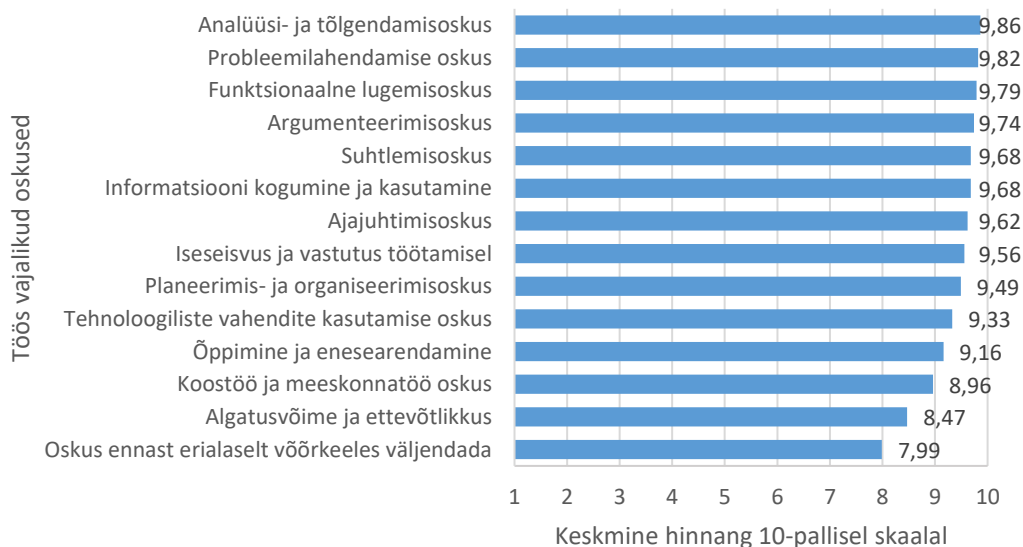
	Õppeaste		Lõpetamise aasta		Töökoht	
	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine
Andmekaitseõigus	-	-	2000	1980	prokuratuur	kohus
			2010		riigiasutus	advokaadibüroo
Avaliku teenistuse õigus	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
					prokuratuur	
Ehitus- ja planeerimisõigus	mag	bak	2000	1980	advokaadibüroo	prokuratuur
				1990	kohus	riigiasutus
				2010		muu asutus
Keskkonnaõigus	dok	bak	1990	1980	-	-
		mag	2000	2010		
Kohaliku omavalitsuse õigus	-	-	2000	1980	-	-
			2010	1990		
Konkurentsiõigus	-	-	1990	1980	advokaadibüroo	kohus
			2000		muu asutus	prokuratuur
			2010			riigiasutus
Korrakaitseõigus	-	-	1990	1980	prokuratuur	kohus
				2000	riigiasutus	advokaadibüroo
				2010		muu asutus
Kriminalistika	mag	dok	-	-	kohus	advokaadibüroo
					prokuratuur	riigiasutus

	Õppeaste		Lõpetamise aasta		Töökoht	
	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine
						muu asutus
Kriminoloogia	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
					prokuratuur	riigiasutus
						muu asutus
Ladina juriidiline terminoloogia	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
					muu asutus	
Majandusteooria	-	-	-	-	advokaadibüroo	kohus
						prokuratuur
						muu asutus
Maksuõigus	-	-	2000	1980	advokaadibüroo	kohus
			2010		muu asutus	
Meditšiiniõigus	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
						muu asutus
Pankrotiõigus	-	-	2000	1980	advokaadibüroo	kohus
				2010		prokuratuur
						riigiasutus
						muu asutus
Psühholoogia	bak	dok	-	-	prokuratuur	advokaadibüroo
	mag				riigiasutus	muu asutus
Pärimisõigus	-	-	1990	1980	-	-
			2000			
			2010			
Rahvusvaheline eraõigus	-	-	1990	1980	kohus	prokuratuur
			2000		advokaadibüroo	riigiasutus
			2010			muu asutus
Riigihankeõigus	-	-	2000	1980	advokaadibüroo	kohus
			2010	1990		prokuratuur
Riigivastutus	-	-	2000	1980	-	-
				1990		
Sotsiaalhooldus-õigus	-	-	-	-	kohus	advokaadibüroo
					prokuratuur	riigiasutus
						muu asutus
Tsiiviiltäitemenetlus	bak	dok	2010	1980	advokaadibüroo	prokuratuur
				1990		riigiasutus
Võrdlev õigusteadus	-	-	1990	1980	riigiasutus	kohus
				2010	muu asutus	advokaadibüroo
						prokuratuur
Õiguse ajalugu	-	-	-	-	-	-
Õigusfilosoofia	-	-	1990	2010	muu asutus	kohus
						advokaadibüroo

	Õppeaste		Lõpetamise aasta		Töökoht	
	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine	Pigem kohustuslik	Pigem valikaine
Õigusloome menetlus ja normitehnika	-	-	-	-	-	-
Õiguspühholoogia	bak mag	dok	-	-	prokuratuur	kohus advokaadibüroo

1.3. Üldoskused

Küsitlusele vastanute hinnangul läheb neil oma töös väga sageli vaja erinevaid oskusi (joonis 4), mille kasutamise keskmised hinnangud 10-pallisel skaalal jäid vahemikku kaheksa kuni kümme palli.

JOONIS 4. Vastanute keskmised hinnangud töös vajalike oskuste kasutamise sagedusele (1 – väga harva, ..., 10 – väga sageli)

Lisaks nimetatud oskustele märkisid vastajad mitmeid muid olulisi oskusi, mida õigusvaldkonnas töötades vaja läheb:

- psühholoogilised oskused, sh kuidas tulla toime stressiga ja pingeliste olukordadega, jääda rahulikuks ja erapooletuks, mõista inimeste käitumisviise ja tulla toime erinevate inimtüüpidega, ennast kehtestada, kasutada psühholoogiat läbirääkimistel või kliendiga suhtlemisel.
- esinemis- ja esitlemisoskus, sh oskus suhelda meediaga;
- läbirääkimisoskus;
- selge eesti keele oskus ja ladus väljendusoskus, sh vilumus kirjalike tekstide ja õiguslaste dokumentide (nt hagi, taotlus, avaldus, esildis, ettekirjutus jne) koostamisel;
- juhtimise ja juhendamise oskus.

ÜLDISTATUD TULEMUSED

Järgmises tabelis (tabel 3) on ülevaade, milliste oskuste kasutamise keskmises sageduses vastajate vastused lõpetamise aja, kõrgeima lõpetatud õppeastme või praeguse töökoha alusel statistiliselt oluliselt erinesid. Kriips lahtris tähistab olukorda, kus vastuste keskmised nendes rühmades statistiliselt ei erinenud. Juhul, kui mõnda rühma pole tabelis nimetatud, siis tema vastuste keskmine teistest rühmadest statistiliselt ei erinenud.

Näiteks *oskust ennast erialaselt võõrkeeles väljendada* kasutavad oma töös keskmiselt harvem 1980-tel aastatel lõpetanud kui 2000-tel lõpetanud. Erialaselt väljendavad end võõrkeeles keskmiselt sagedamini doktorikraadiga kui magistrikraadiga vastanud. Vastanute praegust töökohta arvestades kasutavad erialases võõrkeeles väljendamise oskust keskmiselt enam advokaadibüroos ja muus asutuses töötavad vastanud ning harvem prokuratuuris või kohtus töötavad vastanud.

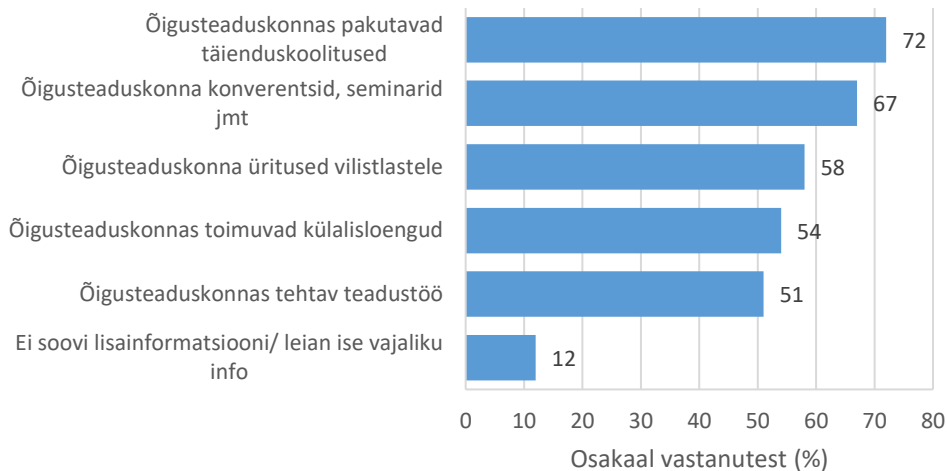
TABEL 3. Vastanute keskmiste hinnangute erinevus oskuste kasutamisele lõpetamise aja, õppeastme ja praeguse töökoha alusel (esitatud on ainult statistiliselt oluliselt erinevad tulemused)

	Lõpetamise aeg	Õppeaste	Töökoht
Funktsionaalne lugemisoskus	1980 (9,56) vs 2010 (9,88)	-	kohus (9,7) vs adv* (9,95) adv (9,95) vs muu (9,69)
Analüüsi- ja tõlgendamisoskus	-	-	-
Probleemilahendamise oskus	-	-	-
Informatsiooni kogumine ja kasutamine	-	-	adv (9,85) vs riigiasutus (9,45)
Planeerimis- ja organiseerimisoskus	1980 (8,87) vs teised (9,6)	-	-
Ajajuhtimisoskus	-	-	-
Suhtlemisoskus	-	-	kohus (9,44) vs adv (9,8) ja prok (9,91) ja muu (9,79)
Argumenteerimisoskus	-	-	kohus (9,62) vs adv (9,91)
Oskus ennast erialaselt võõrkeeles väljendada	1980 (7,04) vs 2000 (8,44) ja 2010 (8,12)	mag (7,88) vs dok (9,68)	erineb kõigi vahel kohus (5,93), adv (9,23), prok (7,26), muu (8,26)
Algatusvõime ja ettevõtlikkus	-	-	kohus (7,23) vs teised (8,7)
Koostöö ja meeskonnatöö oskus	-	-	-
Õppimine ja enesearendamine	2000 (9,43) vs 2010 (8,93)	-	-
Iseseisvus ja vastutus töötamisel	1990 (9,87) vs 2000 (9,7); 2000 (9,7) vs 2010 (9,33)	-	-
Tehnoloogiliste vahendite kasutamise oskus	-	-	-

*adv = advokaadibüroo, prok = prokuratuur, muu = muu asutus

1.4. Kontakt õigusteaduskonnaga

Tartu Ülikooli õigusteaduskond soovib hoida ja tihendada kontakte oma vilistlastega. Samuti on vilistlaste panus teaduskonna arengusse väga teretulnud. Seetõttu küsiti neilt, millist infot nad sooviksid teaduskonnast saada. Eelkõige huvitavad vilistlasi teaduskonna pakutavad täienduskoolitused ning teaduskonna korraldatud üritused (joonis 5).

JOONIS 5. Info, mida vilistlased soovivad teaduskonnast saada (%; mitme valikuvariandi tõttu pole osakaalude summa 100%)

54% vastanutest sooviks õigusteaduskonnast valitud infot saada näiteks kord kvartalis e-kirjaga, 42% sooviks saada kaks korda aastas teaduskonna infokirja, 41% leiab vajadusel selle info sotsiaalmeediast ja 36% vastanutest teaduskonna veebilehelt. Vilistlaste kokkutulekul soovib teaduskonna infot saada 8% vastanutest.

Kuigi mitmed vastanud on ka praegu seotud õigusteaduskonnaga või panustavad muul moel õppetöösse, siis on ka teisi vastanuid, kes oleksid valmis teaduskonna ja üliõpilaste arengusse panustama – 171 vastanut on valmis praktikat juhendama, 169 vastanut on valmis pakkuma töövarju võimalust, 126 vastanut võib pakkuda konsultatsiooni üliõpilastöodes ja 119 vastanut võib tulla külalisloengut pidama. 72 vilistlast on valmis üliõpilasele mentoriks olema. 141 vastanut ei soovi või ei saa panustada õigusteaduskonna arengusse.

24% vastanutest on valmis toetama rahaliselt üliõpilaste harjutuskohtuvõistluste ettevalmistamist ja korraldamist, õppekirjanduse soetamist või üliõpilaste tegevust õppejõudude assisteerimisel. Mitmed vilistlased panustaksid üliõpilastele mõeldud stipendiumitesse, kui oleks olemas seda vahendav sihtasutus.

Kokkuvõte

Uuringus osalenud õigusteaduskonna vilistlased on rahul valitud erialaga, omandatud kõrgharidusega, tunnevad end tööturul konkurentsivõimelisena ning tulevad oma praeguses töökohas hästi toime. Õigusruumi ja seadusandluse pideva muutumise tõttu on õigusvaldkonnas töötades vaja pidevalt oma teadmisi täiendada ja uutes õigusvaldkondades juurde õppida.

Enamiku vastanute hinnangul saabki ülikool anda vaid baasteadmised ja arusaamise õigussüsteemist ning tutvustada erinevaid õigusvaldkondi sissejuhataval tasemel. Spetsialiseerumise või tööle asumise järel saab süveneda konkreetsetesse õigusvaldkondadesse.

Suur osa vastanutest kasutab oma töös paljude erinevate õigusvaldkondade teadmisi, kõige rohkem andmekaitseõigust, maksuõigust, tsiviiltäitemenetlust, pankrotiõigust, avaliku teenistuse õigust ning psühholoogiat. Harvem kasutavad vastanud igapäevatoos teadmisi õigusfilosoofiast, õiguse ajaloost ning ladina juriidilisest terminoloogiast. Sageli sõltub eri õigusvaldkondadega seotud teadmiste kasutamise sagedus sellest, kus vastaja töötab (kohus, advokaadibüroo, prokuratuur, riigiasutus või muu asutus), harvem õpingute lõpetamise aastast või lõpetatud õppeastmest.

See, kas küsitluse jaoks valitud õigusteaduskonnas õpetatavad ained peaksid õppekavas olema kohustusliku või valikainena, sõltus teatud ainete puhul vastaja lõpetamise ajast, kõrgeimast lõpetatud õppeastmest, praegusest töökohast ja ainega seotud teadmiste kasutamise sagedusest praeguses töös.

Õigusteaduskonna lõpetanutel läheb oma praeguses töös väga sageli vaja erinevaid üldoskusi, sh analüüsi- ja tõlgendamisoskust, probleemilahendamise oskust, funktsionaalset lugemisoskust, argumenteerimisoskust, suhtlemisoskust, informatsiooni kogumise ja kasutamise oskust, ajajuhtimise oskust, planeerimis- ja organiseerimisoskust, psühholoogilisi oskusi. Väiksemaid erinevusi nimetatud oskuste kasutamise sageduses erines vastajate lõpetamise aja ja töökoha lõikes.

Enamik vastanutest soovib edaspidi saada infot õigusteaduskonnast kas e-kirjaga kord kvartalis või infokirjaga kaks korda aastas, infot otsitakse ka teaduskonna sotsiaalmeedia postitustest ja veebilehelt. Eelkõige huvitab vilistlasi info teaduskonna pakutavatest täienduskoolitustest ning teaduskonna korraldatud konverentsidest, seminaridest ja üritustest vilistlastele. Küsitluse käigus andsid mitmed vilistlased oma kontakti, et tulevikus panustada õigusteaduskonna arengusse üliõpilaste praktikat juhendades, töövarju võimalust pakkudes, üliõpilasi konsulteerides või külalisloengut pidades. Vastanute hulgas oli ka neid, kes on valmis rahaliselt toetama üliõpilaste harjutuskohtuvõistluste ettevalmistamist ja korraldamist, õppekirjanduse ostmist ning üliõpilasi õppejõu assisteerimisel.